

הגדה

של



קדש

בְּשַׁבַּת מִתְחִילִין :

וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם הַשְּׁשִׁי. וַיִּכְלוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צְבָאָם. וַיִּכַּל אֱלֹקִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּשְׁבַּת בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה. וַיְבָרֶךְ אֱלֹקִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אוֹתוֹ כִּי בּו שָׁבַת מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹקִים לַעֲשׂוֹת.

בְּחֹל מִתְחִילִין :

סְבָרֵי מְרֻנָּה וְרִבְבוּתֵי

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרָא פְּרִי הַגֶּפֶן.

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל עַם וְרוֹמַמְנוּ מִכָּל לְשׁוֹן וְקִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו. וַתִּתֵּן לָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה (בְּשַׁבַּת : שְׁבֻתוֹת לְמַנוּחָה וּמוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה, חֲגִים וְזִמְנִים לְשִׁשׁוֹן, אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְאֶת יוֹם חַג הַמִּצּוֹת הַזֶּה, זְמַן חֲרוּתֵנוּ (בְּאַהֲבָה), מִקְרָא קֹדֶשׁ, זְכָר לִיציאת מצרים. כִּי בָנוּ בְּחֵרְתָהּ וְאוֹתָנוּ קִדְּשָׁתָהּ מִכָּל הָעַמִּים, (וְשַׁבַּת) וּמוֹעֲדֵי קֹדֶשׁ (בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן), בְּשִׂמְחָה וּבְשִׁשׁוֹן הַנְּחַלְתָּנוּ. בְּרוּךְ אַתָּה יי, מֶלֶךְ הַשָּׁמַיִם (וְיִשְׂרָאֵל וְהַזִּמְנִים).

בְּמוֹצָאי שַׁבַּת מוֹסִיפִין :

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרָא מְאוּרֵי הָאֵשׁ. בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמְּבַדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחֹל, יוֹ אֹר לְחֹשֶׁךְ, בֵּין יִשְׂרָאֵל לְעַמִּים, בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשִׁשִּׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה. בֵּין קֹדֶשׁ שַׁבַּת לְקֹדֶשׁ יוֹם טוֹב הַבְּדִלְתָּ, וְאֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי מִשִּׁשִּׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה קֹדֶשׁ. הַבְּדִלְתָּ וְקֹדֶשׁ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּקֹדֶשׁתָּךְ. בְּרוּךְ אַתָּה יי הַמְּבַדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחֹשֶׁךְ.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם, שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה.

שונה רב פוס היין בהסבה.

וּרְחַץ

נוטלין את הידים ואין מברכין "על נטילת ידים".

כַּרְפֵּס

טובלין כרפס פחות מכזית במי מלח, ומברכין.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם, בורא פרי האדמה.

יַחַץ

בעל הבית יבצע את המצה האמצעית לשתיים ומצפין את החצי הגדול לאפיקומן.

מגיד

מגלה את המצות מגביה את הקערה ואומר בקול רם:

הא לחמא עניא די אכלו אבהתנא בארעא דמצרים. כל דכפין ייתי ויכל, כל דצריך ייתי ויפסח. השתא הקא, לשנה הבאה בארעא דישראל. השתא עבדי, לשנה הבאה בני חורין.

מסיר הקערה מעל השלחן, מוזגין כוס שני וכאן הבן או אחד מן המסבים שואל:

מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות? שבכל הלילות אנו אוכלין חמץ ומצה, הלילה הזה - כולו מצה! שבכל הלילות אנו אוכלין שאר ירקות, - הלילה הזה מרור! שבכל הלילות אין אנו מטבילין אפילו פעם אחת, - הלילה הזה שתי פעמים! שבכל הלילות אנו אוכלין בין יושבין ובין מסבין, - הלילה הזה כלנו מסבין!

מניח את הקערה על השלחן. המצות תהיינה מגולות בשעת אמירת ההגדה.

עבדים היינו לפרעה במצרים, ויוציאנו יי אלהינו משם ביד חזקה ובזרוע נטויה. ואלו לא הוציא הקדוש ברוך הוא את אבותינו ממצרים, הרי אנו ובנינו ובני בנינו משעבדים היינו לפרעה במצרים. ואפילו כלנו חכמים, כלנו נבונים, כלנו זקנים, כלנו יודעים את התורה, מצוה עלינו לספר ביציאת מצרים. וכל המרבה לספר ביציאת מצרים הרי זה משבח.

מעשה ברבי אליעזר ורבי יהושע ורבי אלעזר בן עזריה ורבי עקיבא ורבי טרפון שהיו מסבין בבני ברק, והיו מספרים ביציאת מצרים כל אותו הלילה עד שבאו תלמידיהם ואמרו להם: רבותינו, הגיע זמן קריאת שמע של שחרית.

אמר אלעזר בן עזריה: הרי אני כבן שבעים שנה, ולא זכיתי שתאמר יציאת מצרים בלילות עד שדרשה בן זומא: שנאמר, למען תזכר את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חייך - הימים, כל ימי חייך - הלילות. וחכמים אומרים: ימי חייך - העולם הזה, כל ימי חייך - להביא לימות המשיח.

ברוך המקום, ברוך הוא. ברוך שנתן תורה לעמו ישראל, ברוך הוא. כנגד ארבעה בנים דברה תורה. אחד חכם, ואחד רשע, ואחד תם, ואחד שאינו יודע לשאול.

חכם מה הוא אומר? מה העדות והחקים והמשפטים אשר צוה יי אלהינו אתכם? ואף אתה אמר לו כהלכות הפסח: אין מפטירין אחר הפסח אפיקומן.

רשע מה הוא אומר? מה העבדה הזאת לכם? לכם - ולא לו. ולפי שהוציא את עצמו מן הכלל כפר בעקר. ואף אתה הקהה את שניו ואמר לו: בעבור זה עשה יי לי בצאתי ממצרים. לי - ולא לו. אילו היה שם, לא היה נגאל.

תם מה הוא אומר? מה זאת? ואמרת אליו: בחזק יד הוציאנו יי ממצרים, מבית עבדים.

וְשֵׁאִינוּ יוֹדְעֵי לְשֵׁאוֹל - אֵת פֶּתַח לוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר: וְהִגַּדְתָּ לְבִנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר, בְּעֶבְרַת זֶה עָשָׂה יי לִי בְצֵאתִי מִמִּצְרָיִם.

יכול מראש חֲדָשׁ, תִּלְמוּד לומר בַּיּוֹם הַהוּא, אִי בַּיּוֹם הַהוּא יְכוּל מִבְּעוֹד יוֹם, תִּלְמוּד לומר בְּעֶבְרַת זֶה - בְּעֶבְרַת זֶה לֹא אֲמַרְתִּי אֶלָּא בְּשָׂעָה שֵׁישׁ מִצָּה וּמְרוֹר מִנְּחִים לְפָנֶיךָ.

מִתְחִלָּה עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת זָרָה הָיוּ אֲבוֹתֵינוּ, וְעַכְשָׁיו קָרְבָנוּ הַמְקוּם לְעֲבֹדְתוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל כָּל הָעָם, כֹּה אָמַר יי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: בְּעֶבֶר הִנְהָר יֵשְׁבוּ אֲבוֹתֵיכֶם מֵעוֹלָם, תֵּרַח אָבִי אֲבִרְהָם וְאַבְי נְחוֹר, וַיַּעֲבֹדוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים.

וְאֶקַּח אֵת אֲבִיכֶם אֵת אֲבִרְהָם מֵעֶבֶר הִנְהָר וְאוֹלָךְ אוֹתוֹ בְּכָל אֶרֶץ כְּנָעַן, וְאַרְבָּה אֵת זָרְעוֹ וְאַתָּן לוֹ אֵת יִצְחָק, וְאַתָּן לְיִצְחָק אֵת יַעֲקֹב וְאַתָּן עֲשָׂיו. וְאַתָּן לְעֵשָׂו אֵת הַר שְׁעִיר לְרֵשֶׁת אֹתוֹ, וַיַּעֲקֹב וּבְנָיו יָרְדוּ מִצְרָיִם.

בְּרוּךְ שׁוֹמֵר הַבְּטָחָתוֹ לְיִשְׂרָאֵל, בְּרוּךְ הוּא. שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא חָשַׁב אֵת הַקָּץ, לַעֲשׂוֹת כְּמוֹ שֶׁאָמַר לְאַבְרָהָם אָבִינוּ בְּבְרִית בֵּין הַבְּתָרִים, שֶׁנֶּאֱמַר: וַיֹּאמֶר לְאַבְרָם, יָדַע תִּדְעַ כִּי גֵר יִהְיֶה זֶרְעֶךָ בְּאֶרֶץ לֹא לָהֶם, וְעֲבָדוּם וְעָנּוּ אֹתָם אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה. וְגַם אֵת הַגּוֹי אֲשֶׁר יַעֲבֹדוּ דָן אֲנִכִי וְאַחֲרָי כֹּן יֵצְאוּ בְּרַכְשׁ גָּדוֹל.

מִכֶּסֶה אֵת הַמִּצּוֹת וּמְגַבִּיהָ אֵת הַפּוֹס.

וְהִיא שֶׁעֲמָדָה לְאַבוֹתֵינוּ וְלָנוּ! שֶׁלֹּא אֶחָד בְּלִבָּד עֲמִיד עָלֵינוּ לְכַלּוֹתֵנוּ, אֶלָּא שֶׁבְּכָל דוֹר וָדוֹר עוֹמְדִים עָלֵינוּ לְכַלּוֹתֵנוּ, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְצִילֵנוּ מִיָּדָם.

יֵנִיחַ הַפּוֹס מִיָּדוֹ וַיְגַלֶּה אֵת הַמִּצּוֹת.

צָא וּלְמַד מֵהַ בְּקֵשׁ לָבוֹן הָאֲרָמִי לַעֲשׂוֹת לְיַעֲקֹב אָבִינוּ. שֶׁפָּרְעָה לֹא גָזַר אֶלָּא עַל הַזְּכָרִים וְלָבוֹן בְּקֵשׁ לַעֲקוֹר אֵת הַכֹּל, שֶׁנֶּאֱמַר: אֲרָמִי אֲבָד אָבִי, וַיֵּרֵד מִצְרַיִמָּה וַיִּגָּר שָׁם בְּמִתֵּי מֵעֵט, וַיְהִי שָׁם לְגוֹי גָּדוֹל, עֲצוּם וָרַב

וַיֵּרֵד מִצְרַיִמָּה - אָנוּס עַל פִּי הַדְּבָר.

ויגר שם - מלמד שלא ירד יעקב אבינו להשתקע במצרים אלא לגור שם, שנאמר: ויאמרו אל פרעה, לגור בארץ באנו, כי אין מרעה לצאן אשר לעבדיך, כי כבד הרעב בארץ כנען. ועתה ישובו נא עבדיך בארץ גשן.

במתי מעט - כמה שנאמר: בשבעים נפש ירדו אבותיך מצרימה, ועתה שמך יי אלהיך ככוכבי השמים לרב.

ויהי שם לגוי - מלמד שהיו ישראל מצנינים שם.

גדול, עצום - כמו שנאמר: ובני ישראל פרו וישרצו וירבו ויעצמו במאד מאד, ותמלא הארץ אתם.

ורב - כמה שנאמר: רבבה כצמח השדה נתתיך, ותרבי ותגדלי ותבאי בעדי עדיים, שדים נכנו ושרעך צמח, ואת ערם ועריה. ואעבר עליך ואראך מתבוססת בדמיך, ואמר לך בדמיך חיי.

וירעו אתנו המצרים ויעננונו, ויתנו עלינו עבדה קשה.

וירעו אתנו המצרים - כמו שנאמר: הבה נתחכמה לו פן ירבה, והיה כי תקראנה מלחמה ונוסף גם הוא על שנאינו ונלחם בנו, ועלה מן הארץ.

ויענונו - כמה שנאמר: וישימו עליו שרי מסים למען ענתו בסבלתם. ויבן ערי מסכנות לפרעה. את פתם ואת רעמסס.

ויתנו עלינו עבדה קשה - כמו שנאמר: ויעבדו מצרים את בני ישראל בפרך.

ונצעק אל יי אלהי אבותינו, וישמע יי את קלנו, וירא את ענינו ואת עמלנו ואת לחצנו.

ונצעק אל יי אלהי אבותינו - כמה שנאמר: ויהי בימים הרבים ההם ויקמת מלך מצרים, ויאנחו בני ישראל מן העבודה ויזעקו, ותעל שועתם אל האלהים מן העבדה.

וַיִּשְׁמַע יי אֶת קִלְנוּ - כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר: וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת נַאֲקֹתֶם, וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים
אֶת בְּרִיתוֹ אֶת אַבְרָהָם, אֶת יִצְחָק וְאֶת יַעֲקֹב.

וַיֵּרָא אֶת עֲנַנּוֹ - זֶה פְּרִישׁוֹת דֶּרֶךְ אֶרֶץ, כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר: וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וַיֵּדַע אֱלֹהִים.

וְאֶת עַמְלָנוּ - אֱלוֹ הַבְּנִים. כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר: כָּל הַבֶּן הַיְלֹוד הַיְאָרָה תִּשְׁלִיכֶהוּ וְכָל
הַבַּת תִּחְיֶינָה.

וְאֶת לַחֲצֵנוּ - זֶה הַדְּחַק, כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר: וְגַם רָאִיתִי אֶת הַלַּחֲץ אֲשֶׁר מִצְרַיִם לַחֲצִים
אֹתָם.

וַיּוֹצֵאֵנוּ יי מִמִּצְרַיִם בְּיַד חֲזָקָה וּבְזֹרַע נְטוּיָה, וּבַמֶּרְא גְדֹל, וּבַאֲתוֹת וּבַמִּפְתָּיִם.

וַיּוֹצֵאֵנוּ יי מִמִּצְרַיִם - לֹא עַל יְדֵי מַלְאָךְ, וְלֹא עַל יְדֵי שָׂרָף, וְלֹא עַל יְדֵי שְׁלִיחַ, אֲלָא
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכַבּוּדוֹ וּבְעֶצְמוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר: וְעַבְרַתִּי בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּלִילָה הַזֶּה,
וְהִכִּיתִי כָּל בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מֵאֲדָם וְעַד בְּהֵמָה, וּבְכָל אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אֲעֹשֶׂה
שְׁפָטִים. אֲנִי יי.

וְעַבְרַתִּי בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּלִילָה הַזֶּה - אֲנִי וְלֹא מַלְאָךְ

וְהִכִּיתִי כָּל בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם - אֲנִי וְלֹא שָׂרָף

וּבְכָל אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אֲעֹשֶׂה שְׁפָטִים - אֲנִי וְלֹא הַשְּׁלִיחַ.

אֲנִי יי - אֲנִי הוּא וְלֹא אַחֵר.

בְּיַד חֲזָקָה - זֶה הַדְּבָר, כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר: הִנֵּה יַד יי הוֹיָה בְּמִקְנֶךָ אֲשֶׁר בְּשַׂדֶּה,
בְּסוּסִים, בְּחֲמֹרִים, בְּגַמְלִים, בְּבָקָר וּבַצֹּאן, דָּבָר כְּבֹד מְאֹד.

וּבְזֹרַע נְטוּיָה - זֶה הַחֶרֶב, כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר: וַחֲרַבוּ שְׁלוֹפָה בְּיָדוֹ, נְטוּיָה עַל יְרוּשָׁלַיִם.

וּבַמֶּרְא גְדֹל - זֶה גְלוּי שְׁכִינָה, כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר: אוֹ הִנֵּסָה אֱלֹהִים לְבֵא לְקַחַת לוֹ גוֹי
מִקְרֵב גוֹי בְּמִסֹּת בָּאֲתוֹת וּבַמּוֹפְתִים, וּבַמְלַחְמָה וּבְיַד חֲזָקָה וּבְזֹרַע נְטוּיָה,
וּבַמּוֹרָאִים גְדֹלִים, כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם יי אֱלֹהֵיכֶם בְּמִצְרַיִם לְעֵינֶיךָ.

ובאתות - זה המטה, כמה שנאמר: ואת המטה הזה תקח בידך, אשר תעשה בו את האתת.

והגין להטיף טפה מן הפוס באמירת דם ואש... עשר המפות דצ"ד עד"ש באח"ב, ביחד, ט"ו פעם.

ובמפתים - זה הדם, כמה שנאמר: ונתתי מופתים בשמים ובארץ, דם ואש ותימרות עשן.

דבר אחר: ביד חזקה - שתיים, ובזרע נטויה - שתיים, ובמרא גדל - שתיים, ובאתות - שתיים, ובמפתים - שתיים.

אלו עשר מפות שהביא הקדוש ברוך הוא על המצרים במצרים, ואלו הן:

דם

צפרדע

כנים

ערוב

דבר

שחין

ברד

ארבה

חשך

מכת בכורות



רבי יהודה הִיה נותן בהם סמנים: דצ"ף עד"ש באח"ב.

רבי יוסי הגלילי אומר: מנין אתה אומר שלקו המצרים במצרים עשר מכות ועל הים לקו חמשים מכות? במצרים מה הוא אומר? ויאמרו החרטמים אל פרעה: אצבע אלהים הוא, ועל הים מה הוא אומר? ויֵרָא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה יי במצרים, ויֵירָאוּ הָעָם אֶת יי, ויֵאֱמִינוּ ביי ובמִשֶׁה עֲבָדוּ. כִּמָּה לָקוּ בְּאֶצְבָּע? עֶשֶׂר מִכּוֹת. אָמור מֵעַתָּה: בְּמִצְרַיִם לָקוּ עֶשֶׂר מִכּוֹת וְעַל הַיָּם לָקוּ חֲמִשִּׁים מִכּוֹת.

רבי אליעזר אומר: מנין שכל מכה ומכה שהביא הקדוש ברוך הוא על המצרים במצרים היתה של ארבע מכות? שֵׁנַאֲמַר: יִשְׁלַח בָּם חֲרוֹן אַפּוֹ, עֲבָרָה וְזַעַם וְצָרָה, מִשְׁלַחַת מְלֶאכִי רָעִים. עֲבָרָה - אַחַת, וְזַעַם - שְׁתַּיִם, וְצָרָה - שְׁלֹשׁ, מִשְׁלַחַת מְלֶאכִי רָעִים - אַרְבַּע. אָמור מֵעַתָּה: בְּמִצְרַיִם לָקוּ אַרְבַּעִים מִכּוֹת וְעַל הַיָּם לָקוּ מֵאַתֵּיּם מִכּוֹת.

רבי עקיבא אומר: מנין שכל מכה ומכה שהביא הקדוש ברוך הוא על המצרים במצרים היתה של חמש מכות? שֵׁנַאֲמַר: יִשְׁלַח בָּם חֲרוֹן אַפּוֹ, עֲבָרָה וְזַעַם וְצָרָה, מִשְׁלַחַת מְלֶאכִי רָעִים. חֲרוֹן אַפּוֹ - אַחַת, עֲבָרָה - שְׁתַּיִם, וְזַעַם - שְׁלוֹשׁ, וְצָרָה - אַרְבַּע, מִשְׁלַחַת מְלֶאכִי רָעִים - חֲמִשׁ. אָמור מֵעַתָּה: בְּמִצְרַיִם לָקוּ חֲמִשִּׁים מִכּוֹת וְעַל הַיָּם לָקוּ חֲמִשִּׁים וּמֵאַתֵּיּם מִכּוֹת.



כמה מעלות טובות למקום עלינו!

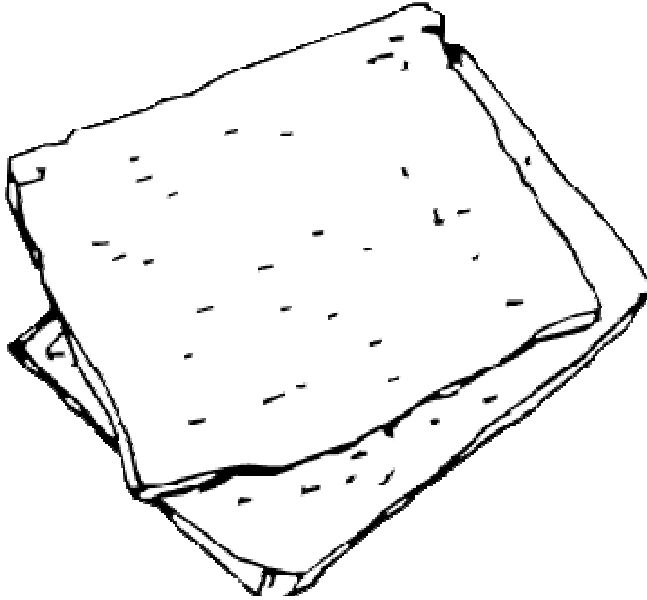
- אלו הוציאנו ממצרים ולא עשה בהם שפטים, דיינו.
- אלו עשה בהם שפטים, ולא עשה באלהיהם, דיינו.
- אלו עשה באלהיהם, ולא הרג את בכוריהם, דיינו.
- אלו הרג את בכוריהם ולא נתן לנו את ממונם, דיינו.
- אלו נתן לנו את ממונם ולא קרע לנו את היים, דיינו.
- אלו קרע לנו את היים ולא העבירנו בתוכו בחרבה, דיינו.
- אלו העבירנו בתוכו בחרבה ולא שקע צרנו בתוכו, דיינו.
- אלו שקע צרנו בתוכו ולא ספק צרכנו במדבר ארבעים שנה, דיינו.
- אלו ספק צרכנו במדבר ארבעים שנה ולא האכילנו את המן, דיינו.
- אלו האכילנו את המן ולא נתן לנו את השבת, דיינו.
- אלו נתן לנו את השבת, ולא קרבנו לפני הר סיני, דיינו.
- אלו קרבנו לפני הר סיני, ולא נתן לנו את התורה, דיינו.
- אלו נתן לנו את התורה ולא הכניסנו לארץ ישראל, דיינו.
- אלו הכניסנו לארץ ישראל ולא בנה לנו את בית הבחירה, דיינו.

על אחת, כמה וכמה, טובה כפולה ומכפלת למקום עלינו: שהוציאנו ממצרים, ועשה בהם שפטים, ועשה באלהיהם, והרג את בכוריהם, ונתן לנו את ממונם, וקרע לנו את היים, והעבירנו בתוכו בחרבה, ושקע צרנו בתוכו, וספק צרכנו במדבר ארבעים שנה, והאכילנו את המן, ונתן לנו את השבת, וקרבנו לפני הר סיני, ונתן לנו את התורה, והכניסנו לארץ ישראל, ובנה לנו את בית הבחירה לכפר על כל עונותינו.

רבו גמליאל היה אומר: כל שלא אמר שלשה דברים אלו בפסח, לא יצא ידי חובתו, ואלו הן: **פסח, מצה, ומרור.**

מראה ביד על הזרוע ויזהר שלא להגביה אותה.

פסח שהיו אבותינו אוכלים בזמן שבית המקדש היה קיים, על שום מה? על שום שפסח הקדוש ברוך הוא על בתי אבותינו במצרים, שנאמר: ואמרתם זבח



פסח הוא ליי, אשר פסח על בתי בני ישראל במצרים בנגפו את מצרים, ואת בתינו הציל? ויקד העם וישתחוו.

מראה את המצות למסבים ואומר:

מצה זו שאנו אוכלים, על שום מה? על שום שלא הספיק בצקם של

אבותינו להחמיץ עד שנגלה עליהם מלך המלכים, הקדוש ברוך הוא, ונגאלם, שנאמר: ויאפו את הבצק אשר הוציאו ממצרים עגת מצות, כי לא חמץ, כי גרשו ממצרים ולא יכלו להתמהמה, וגם צדה לא עשו להם.

מראה את המרור למסבים ואומר:

מרור זה שאנו אוכלים, על שום מה? על שום שמררו המצרים את חיי אבותינו במצרים, שנאמר: וימררו את חיייהם בעבדה קשה, בחמור ובלבנים ובכל עבדה בשדה את כל עבדתם אשר עבדו בהם בפרך.

בכל דור ודור חוב אדם לראות את עצמו כאלו הוא יצא ממצרים, שנאמר: והגדת לבנך ביום ההוא לאמר, בעבור זה עשה יי לי בצאתי ממצרים. לא את

אבותינו בלבד גאל הקדוש ברוך הוא, אלא אף אותנו גאל עמיהם, שנאמר:
ואותנו הוציא משם, למען הביא אתנו, לתת לנו את הארץ אשר נשבע לאבתנו.

מגביהים את הכוס עד הללויה.

לפיכך אנחנו חובים להודות, להלל, לשבח, לפאר, לרום, להדר, לברך, לעלה ולקלס למי שעשה לאבותינו ולנו את כל הנסים האלו: הוציאנו מעבדות לחרות מגוון לשמחה, ומאבל ליום טוב, ומאפלה לאור גדול, ומשעבוד לגאולה. ונאמר לפניו שירה חדשה: הללויה.

הללויה הללו עבדי יי, הללו את שם יי. זה שם יי מברך מעתה ועד עולם. ממזרח שמש עד מבואו מהלל שם יי. רם על כל גוים יי, על השמים כבודו. מי כיי אלהינו המגביהי לשבת, המשפילי לראות בשמים ובארץ? מקימי מעפר דל, מאשפת ירים אביון, להושיבי עם נדיבים, עם נדיבי עמו. מושיבי עקרת הבית, אם הבנים שמחה. הללויה.

בצאת ישראל ממצרים, בית יעקב מעם לעז, היתה הודה לקדשו, ישראל ממשלותיו. הים ראה וינס, הירדן יסב לאחור. ההרים רקדו כאילים, גבעות - כבני צאן. מה לך הים כי תנוס, הירדן - תסב לאחור, ההרים - תרקדו כאילים, גבעות - כבני צאן. מלפני אדון חולי ארץ, מלפני אלוה יעקב. ההפכי הצור אגם מים, חלמיש - למעינו מים.

מגביהים את הכוס עד גאל ישראל.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם, אשר גאלנו וגאל את אבותינו ממצרים, והגיענו ללילה הזה לאכל בו מצה ומרור. כן יי אלהינו ואלהי אבותינו יגיענו למועדים ולרגלים אחרים הבאים לקראתנו לשלום, שמחים בבנין עירך וששים בעבודתך. ונאכל שם מן הזבחים ומן הפסחים אשר יגיע דמם על קיר מזבחתך לרצון, ונודה לך שיר חדש על גאלתנו ועל פדות נפשנו. ברוך אתה יי גאל ישראל.

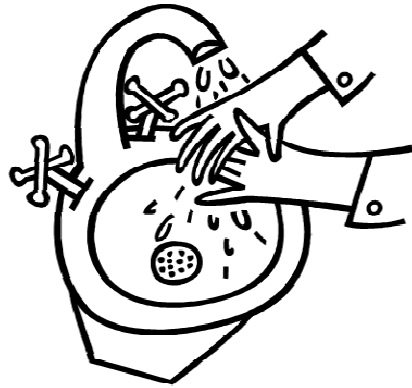
ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם בורא פרי הגפן.

שותין את הפוס בהסבת שמאל.

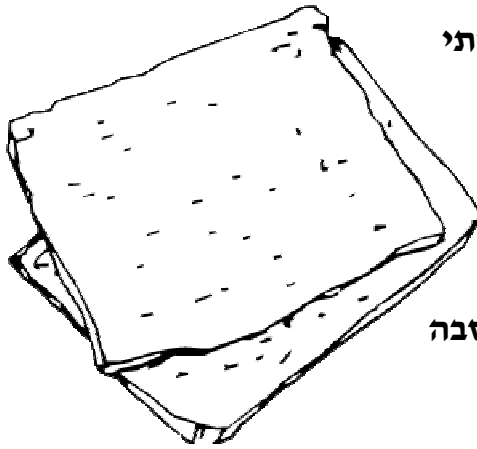
רחצה / רחץ

נוטלים את הידים ומברכים

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם, אשר
קדשנו במצותיו וצונו על נטילת ידים.



מוציא מצה



קח המצות בסדר שהניחון, הפרוסה בין שתי
השלמות, ויאחז שלשתן בידו ויברך
"המוציא" בכונה על העליונה ו"על
אכילת מצה" בכונה על הפרוסה. אחר
כך יבצע כזית מן העליונה השלמה וכזית
שני מן הפרוסה ויטבלם במלח, ויאכל בהסבה
שני הזיתים

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם המוציא לחם מן הארץ.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם, אשר קדשנו במצותיו וצונו על אכילת מצה.

מְרוֹר

כָּל אֶחָד מֵהַמְסַבִּים לֹקֵחַ כְּזֵית מְרוֹר וּמְטַבְּלוֹ בְּחֲרוֹסֶת, חוֹזֵר וּמְנַעֵר הַחֲרוֹסֶת, מְבַרֵךְ וְאוֹכֵל בְּלֵי הַסֶּבֶה.

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל אֲכִילַת מְרוֹר.



כּוֹרֵךְ

כָּל אֶחָד מֵהַמְסַבִּים לֹקֵחַ כְּזֵית מִן הַמִּצָּה הַשְּׁלִישִׁית עִם כְּזֵית מְרוֹר וְכוֹרֵכֶם יַחַד, אוֹכְלִים בְּהַסֶּבֶה וּבְלֵי בְרָכָה. לִפְנֵי אֲכֹלוֹ אוֹמְרִי. זְכֹר לְמִקְדָּשׁ כְּהִלָּל. כֵּן עֲשֵׂה הִלָּל בְּזִמְן שְׁבִית הַמִּקְדָּשׁ הָיָה קִנְיִים: הָיָה כּוֹרֵךְ מִצָּה וּמְרוֹר וְאוֹכֵל בְּיַחַד, לְקַנְיִים מִה שֶׁנֶּאֱמַר: עַל מִצּוֹת וּמְרָרִים יֵאָכְלֵהוּ.

שֶׁלְחַן עוֹרֵךְ

אוֹכְלִים וְשׁוֹתִים הַסְּעוּדָה הָעֵרוּכָה וְנוֹהֲגִים לֵאכּוֹל תַּחֲלָה בִּיְצִים מִבְּשֻׁלוֹת. וְלֹא יֵאָכֵל יוֹתֵר מִזֵּי, שֶׁלֹּא תִהְיֶה עֲלֵיו אֲכִילַת אִפִּיקוֹמֵן אֲכִילָה גְּסָה.

צָפוֹן



אַחַר גִּמְרַת הַסְּעוּדָה לֹקֵחַ כָּל אֶחָד מֵהַמְסַבִּים כְּזֵית מֵהַמִּצָּה שֶׁהִיָּתָה צָפוֹנָה לְאִפִּיקוֹמֵן וְאוֹכֵל מִמֶּנָּה כְּזֵית בְּהַסֶּבֶה. וְצוּרִיךְ לֵאכּוֹלָה קִדְּם חֲצוֹת הַלַּיְלָה.

בְּרָךְ

מוזְגִין כּוּס שְׁלִישֵׁי וּמְבָרְכִין בְּרֵכַת הַמְזוּן.

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת : בְּשׁוּב יי אֶת שִׁיבַת צִיּוֹן הֵיִינוּ כְּחֻלְמִים. אֲזַי יִמְלֵא שְׁחֹק פִּינוּ וְלִשְׁוֹנְנוּ רִנָּה. אֲזַי יֵאמְרוּ בְּגוֹיִם : הִגְדִּיל יי לַעֲשׂוֹת עִם אֱלֹהֵי. הִגְדִּיל יי לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ, הֵיִינוּ שְׂמֵחִים. שׁוּבָה יי אֶת שְׁבִיתֵנוּ כְּאַפִּיקִים בְּנֶגֶב. הִזְרְעִים בְּדַמְעָה, בְּרִנָּה יִקְצְרוּ. הַלּוֹךְ יֵלֵךְ וּבָכָה נִשְׂא מִשָּׁךְ הַזֶּרַע, בָּא יָבֵא בְרִנָּה נִשְׂא אֶלְמֹתָיו.

שְׁלֹשָׁה שְׂאֲכָלוּ כְּאֶחָד חֵיבִין לְזִמּוֹן וְהַמְזֻמָּן פּוֹתַח :

רְבוּתִי, נְבָרְךְ

הַמְסַבִּים עוֹנִים :

יְהִי שֵׁם יי מְבָרְךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם.

הַמְזֻמָּן אוֹמֵר

בְּרִשׁוֹת מְרַנֵּן וְרַבֵּן וְרְבוּתִי, נְבָרְךְ (אֱלֹהֵינוּ) שְׂאֲכָלוּנוּ מִשְׁלוֹ.

הַמְסַבִּים עוֹנִים :

בְּרוּךְ (אֱלֹהֵינוּ) שְׂאֲכָלוּנוּ מִשְׁלוֹ וּבִטּוֹבוֹ חֵיִינוּ

הַמְזֻמָּן חוֹזֵר וְאוֹמֵר

בְּרוּךְ (אֱלֹהֵינוּ) שְׂאֲכָלוּנוּ מִשְׁלוֹ וּבִטּוֹבוֹ חֵיִינוּ

כָּלֵם אוֹמְרִים :

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מְלֶכֶד הָעוֹלָם הַזֶּה אֶת הָעוֹלָם כֻּלּוֹ בְּטוֹבוֹ בְּחֵן בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים הוּא נוֹתֵן לָחֵם לְכָל בָּשָׂר כִּי לְעוֹלָם חֶסֶד. וּבִטּוֹבוֹ הַגְּדוֹל תִּמְיֵד לֹא חֶסֶר לָנוּ, וְאֵל יִחְסֵר לָנוּ מִזֶּה לְעוֹלָם וְעַד. בְּעֵבוֹר שְׁמוֹ הַגְּדוֹל, כִּי הוּא אֵל זָן

ומפּרַנס לַכּל וּמַטִּיב לַכּל, וּמַכִּין מְזוּן לְכָל בְּרִיּוֹתָיו אֲשֶׁר בָּרָא. בְּרוּךְ אַתָּה יי הַזֵּן
אֶת הַכּל.

נוֹדָה לָךְ יי אֱלֹהֵינוּ עַל שֶׁהִנְחַלְתָּ לְאַבּוֹתֵינוּ אֶרֶץ חֲמֻדָּה טוֹבָה וְרַחֲבָה, וְעַל
שֶׁהוֹצֵאתָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, וּפְדִיתָנוּ מִבֵּית עַבְדִּים, וְעַל בְּרִיתְךָ שְׁחַתְמָתְךָ
בְּבִשְׂרֵנוּ, וְעַל תּוֹרַתְךָ שְׁלַמְדַתָּנוּ, וְעַל חֻקֶּיךָ שֶׁהוֹדַעְתָּנוּ, וְעַל חַיִּים חוֹן וְחֹסֵד
שְׁחוֹנְנֵתָנוּ, וְעַל אֲכִילַת מְזוּן שֶׁאַתָּה זָן וּמִפְרַנס אוֹתָנוּ תָּמִיד, בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת
וּבְכָל שָׁעָה: וְעַל הַכּל יי אֱלֹהֵינוּ אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ וּמְבָרְכִים אוֹתְךָ, יִתְבָּרַךְ שְׁמֶךָ
בְּפִי כָל חַי תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד: כַּכְתוּב, וְאָכַלְתָּ וּשְׂבַעְתָּ וּבִרְכַתָּ אֶת יי אֱלֹהֶיךָ עַל
הָאֶרֶץ הַטוֹבָה אֲשֶׁר נָתַן לָךְ. בְּרוּךְ אַתָּה יי עַל הָאֶרֶץ וְעַל הַמְּזוּן:

רַחֵם נָא יי אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ וְעַל צִיּוֹן מְשֻׁכָּן כְּבוֹדְךָ וְעַל
מַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחְךָ וְעַל הַבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ שֶׁנִּקְרָא שְׁמֶךָ עָלָיו: אֱלֹהֵינוּ
אֲבִינוּ, רַעֲנוּ זַוְיָנוּ פְּרִנסֵנוּ וְכַלְכְּלֵנוּ וְהַרְוִיחֵנוּ, וְהַרְוֵחַ לָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ מִהֲרָה מְכֹל
צָרוֹתֵינוּ. וְנָא אֵל תִּצְרִיכֵנוּ יי אֱלֹהֵינוּ, לֹא לִיּוֹדֵי מִתְנַת בְּשָׂר וָדָם וְלֹא לִיּוֹדֵי
הַלְוָאתֶם, כִּי אִם לִיּוֹדֵי הַמְּלָאָה הַפְּתוּחָה הַקְּדוּשָׁה וְהַרַחֲבָה, שְׁלֹא גְבוּשׁ וְלֹא
נִכְלָם לְעוֹלָם וָעֶד.

בְּשַׁבַּת מוֹסִיפִין:

רַצָּה וְהַחֲלִיצֵנוּ יי אֱלֹהֵינוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וּבְמִצְוֹת יוֹם הַשַּׁבָּת הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ
הַזֶּה. כִּי יוֹם זֶה גָּדוֹל וְקְדוֹשׁ הוּא לְפָנֶיךָ לְשַׁבַּת בּוֹ וְלַנּוּחַ בּוֹ בְּאַהֲבָה כְּמִצְוֹת
רַצוֹנְךָ. וּבְרַצוֹנְךָ הִנִּיחַ לָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ שְׁלֹא תִהְיֶה צָרָה וְיָגוֹן וְאַנְחָה בְּיוֹם מְנוּחַתָּנוּ.
וְהַרְאֵנוּ יי אֱלֹהֵינוּ בְּנַחֲמַת צִיּוֹן עִירְךָ וּבְבִנְיַן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קְדֻשְׁךָ כִּי אַתָּה הוּא
בְּעַל הַיְשׁוּעוֹת וּבְעַל הַנְּחָמוֹת.



אלהינו ואלהי אבותינו, יעלה ויבא ויגיע ויראה וירצה וישמע ויפקד ויזכר זכרוננו ופקדוננו, וזכרון אבותינו, וזכרון משית בן דוד עבדך, וזכרון ירושלים עיר קדשך, וזכרון כל עמך בית ישראל לפניך, לפליטה לטובה לחן ולחסד ולרחמים, לחיים ולשלום ביום חג המצות הזה זכרנו יי אלהינו בו לטובה ופקדנו בו לברכה והושיענו בו לחיים. ובדבר ישועה ורחמים חוס וחינו ורחם עלינו והושיענו, כי אליך עינינו, כי אל מלך חנון ורחום אתה.

ובנה ירושלים עיר הקדש במהרה בימינו. ברוך אתה יי בונה ברחמיו ירושלים. אמן.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם, האל אבינו מלכנו אדירנו בוראנו גאלנו יוצרנו קדושו קדוש יעקב רוענו רועה ישראל המלך הטוב והמטיב לכל שבכל יום ויום הוא הטיב, הוא מטיב, הוא יטיב לנו. הוא גמלנו הוא גומלנו הוא גמלנו לעד, לחן ולחסד ולרחמים ולרוח הצלה והצלחה, ברכה וישועה נחמה פרנסה וכלכלה ורחמים וחיים ושלום וכל טוב, ומכל טוב לעולם על יחסרנו.

הרחמן הוא מלוך עלינו לעולם ועד.

הרחמן הוא יתברך בשמים ובארץ.

הַרְחַמְנוּ הוא יִשְׁתַּבַּח לְדוֹר דּוֹרִים, וְיִתְפָּאֵר בְּנוֹ לְעַד וּלְנֶצַח נְצָחִים, וְיִתְהַדַּר בְּנוֹ

לְעַד וּלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים.

הַרְחַמְנוּ הוא יִפְרִי־נֶסֶם בְּכָבוֹד.

הַרְחַמְנוּ הוא יִשְׁבּוֹר עֲלֵנוּ מֵעַל צָוָאֲרָנוּ, וְהוּא יוֹלִיכֵנוּ קוֹמְמִיּוֹת לְאֶרְצָנוּ.

הַרְחַמְנוּ הוא יִשְׁלַח לָנוּ בְּרָכָה מְרֻבָּה בְּבֵית הַזֶּה, וְעַל שְׁלַחַן זֶה שְׂאֵכְלָנוּ עֲלֵיו.

הַרְחַמְנוּ הוא יִשְׁלַח לָנוּ אֶת אֱלֹהֵינוּ הַנְּבִיא זְכוֹר לְטוֹב, וַיְבַשֵּׁר לָנוּ בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת יְשׁוּעוֹת וְנַחֲמוֹת.

הַרְחַמְנוּ הוא יִבְרַךְ אֶת (אָבִי מוֹרִי) בְּעַל הַבַּיִת הַזֶּה. וְאֶת (אִמִּי מוֹרְתִי) בְּעַלֵּת הַבַּיִת הַזֶּה, אוֹתָם וְאֶת בֵּיתָם וְאֶת זֶרְעָם וְאֶת כָּל אֲשֶׁר לָהֶם. אוֹתָנוּ וְאֶת כָּל אֲשֶׁר לָנוּ, כְּמוֹ שְׁנַתְּבָרְכוּ אֲבוֹתֵינוּ אֲבָרְהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב בְּכָל מְכַל כָּל, כִּן יִבְרַךְ אוֹתָנוּ כְּלָנוּ יַחַד בְּבְרָכָה שְׁלֵמָה, וְנֹאמֵר, אָמֵן.

בְּמָרוֹם יִלְמְדוּ עֲלֵיהֶם וְעֲלֵינוּ זְכוֹת שְׁתֵּהֵא לְמִשְׁמֶרֶת שְׁלוֹם. וְנִשְׂא בְּרָכָה מֵאֵת יי, וְצִדְקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, וְנִמְצָא חַן וְשִׂכָּל טוֹב בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם.

בְּשַׁבָּת:

הַרְחַמְנוּ הוּא יִנְחִילֵנוּ יוֹם שְׁכָלוּ שַׁבָּת וּמְנוּחָה לַחַיֵּי הָעוֹלָמִים.

הַרְחַמְנוּ הוּא יִנְחִילֵנוּ יוֹם שְׁכָלוּ טוֹב. (יוֹם שְׁכָלוּ אֲרוּךְ. יוֹם שֶׁצְּדִיקִים יוֹשְׁבִים וְעֵטְרוֹתֵיהֶם בְּרָאשֵׁיהֶם וְנִהְיִים מִזֵּיו הַשְּׂכִינָה וַיְהִי חֶלְקֵנוּ עִמָּהֶם)

הַרְחַמְנוּ הוּא יִזְכֵּנוּ לִימֹת הַמְּשִׁיחַ וְלַחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא.

מְגִדוֹל יְשׁוּעוֹת מְלָכוֹ וְעֵשָׂה חֶסֶד לְמִשְׁיָחוֹ לְדוֹד וּלְזָרְעוֹ עַד עוֹלָם. עֵשָׂה שְׁלוֹם בְּמָרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאֲמָרוֹ, אָמֵן.

ראו אֶת יי קִדְשָׁיו, כִּי אֵין מַחְסוֹר לִירְאָיו. כְּפִירִים רָשׁוּ וְרַעְבוּ, וְדָרְשֵׁי יי לֹא יִחְסְרוּ כָּל טוֹב. הוֹדוּ לַיי כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֶסֶד. פּוֹתַח אֶת דָּדְךָ, וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי

רצון. ברוך הגבר אשר יבטח ביי, והיה יי מבטחו. נער הייתי גם זקנתי, ולא ראיתי צדיק נעזב, וזרעו מבקש לחם. יי עז לעמו יתן, יי יברך את עמו בשלום.

הנני מוכן ומזמן לקיים מצוות כוס שלישי שהוא כנגד בשורת הישועה, שאמר הקדוש ברוך הוא לישראל וגאלתי אתכם בזרוע נטויה ובשפטים גדולים.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם בורא פרי הגפן.

שותין בהסבת שמאל.

שפך חמתך אל הגוים אשר לא ידעוך ועל ממלכות אשר בשמך לא קראו. כי אכל את יעקב ואת נוהו השמו. שפך עליהם זעמך וחרון אפך ישגם. תרדף באף ותשמידם מתחת שמי יי.

הלל

לא לנו, יי, לא לנו, כי לשמך תן כבוד, על חסדך, על אמתך. למה יאמרו הגוים: איך נא אלהיהם? ואלהינו בשמים, כל אשר חפץ עשה. עצביהם כסף וזהב מעשה ידי אדם. פה להם ולא ידברו, עינים להם ולא יראו. אזנים להם ולא ישמעו, אף להם ולא יריחון. ידיהם ולא ימישון, רגליהם ולא יהלכו, לא יהגו בגרונם. כמוהם יהיו עשיהם, כל אשר בטח בהם. ישראל בטח ביהוה, עזרם ומגנם הוא. בית אהרן בטחו ביהוה, עזרם ומגנם הוא. יראי יהוה בטחו ביהוה, עזרם ומגנם הוא.

יי זכרנו יברך. יברך את בית ישראל, יברך את בית אהרן, יברך יראי יי, הקטנים עם הגדלים. יסף יי עליכם, עליכם ועל בניכם. ברוכים אתם ליי, עשה שמים וארץ. השמים שמים ליי והארץ נתן לבני אדם. לא המתים? הללויה ולא כל ירדי דומה. ואנחנו נברך זה מעתה ועד עולם. הללויה.

אהבתי כי ישמע יי את קולי, תחנוני. כי הטא אָזְנו לי ובימי אקרא. אפפוני חבלי מות ומצרי שאול מצאוני, צרה וגיון אמצא. ובשם יי אקרא: אָנָּא יי

מלְטָה נִפְשִׁי! חֲנוּן יי וְצַדִּיק, וְאַלְהֵינוּ מְרַחֵם. שְׁמֵר פְּתָאִים יי, דְּלִתִּי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ.
שׁוּבִי נִפְשִׁי לְמִנוּחֶיכִי, כִּי יי גָּמַל עָלַיְכִי. כִּי חֲלַצְתָּ נִפְשִׁי מִמָּוֶת, אֶת עֵינַי מִן דְּמָעָה,
אֶת רַגְלִי מִדָּחִי. אֶתְהַלֵּךְ לִפְנֵי יי בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים. הֶאֱמַנְתִּי כִּי אֲדַבֵּר, אֲנִי עֲנִיתִי
מֵאֵד. אֲנִי אֶמְרָתִי בְּחַפְזִי: כָּל הָאָדָם כֹּזֵב.

מָה אֲשִׁיב לִי כֹל תִּגְמֹלוּהִי עָלַי. כּוֹס יְשׁוּעוֹת אֲשָׂא וּבִשָּׁם יי אֶקְרָא. נְדָרֵי לִי
אֲשַׁלֵּם נִגְדָה נָא לְכָל עַמּוֹ. יִקָּר בְּעֵינַי יי הַמְּוֹתָה לְחִסְדֵיִּי. אֲנָא יי כִּי אֲנִי עֲבַדְדָּךְ,
אֲנִי עֲבַדְדָּךְ בֶּן אֶמְתָּךְ, פִּתְחֹתָ לְמוֹסְרִי. לָךְ אֲזַבַּח זֶבַח תּוֹדָה וּבִשָּׁם יי אֶקְרָא. נְדָרֵי
לִי אֲשַׁלֵּם נִגְדָה נָא לְכָל עַמּוֹ. בְּחִצְרוֹת בַּיִת יי, בְּתוֹכְכִי יְרוּשָׁלַיִם. הִלְלוּהָ.

הִלְלוּ אֶת יי כָּל גּוֹיִם, שְׁבַחֻהוּ כָּל הָאֱמִים. כִּי גִבֵּר עָלֵינוּ חֶסֶדּוֹ, וְאָמַת יי לְעוֹלָם.
הִלְלוּהָ.

הוֹדוּ לִי כִּי טוֹב - כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדּוֹ.

יֹאמֶר נָא יִשְׂרָאֵל - כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדּוֹ.

יֹאמְרוּ נָא בַּיִת אֱהֲרֹן - כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדּוֹ.

יֹאמְרוּ נָא יִרְאִי יי - כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדּוֹ.

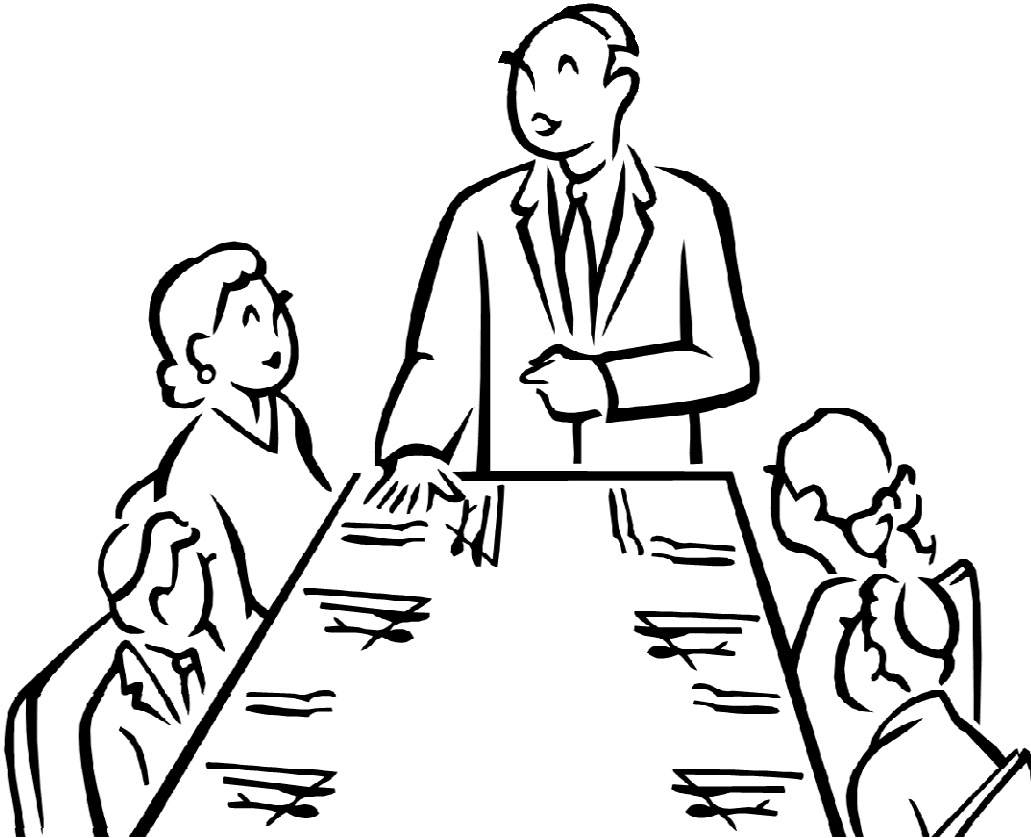
מִן הַמִּצַּר קָרָאתִי יְהוָה, עֲנֵנִי בְּמִרְחַב יְהוָה. יי לִי, לֹא אִירָא - מָה יַעֲשֶׂה לִי אָדָם? יי לִי
בְּעֲזָרִי וְאֲנִי אֲרָאָה בְּשִׁנְאִי. טוֹב לְחַסוֹת בֵּי מִבְּטָח בְּאָדָם. טוֹב לְחַסוֹת בֵּי מִבְּטָח
בְּנְדִיבִים. כָּל גּוֹיִם סָבְבוּנִי, בְּשֵׁם יי כִּי אֶמְלִים. סְבֻנִי גַם סָבְבוּנִי, בְּשֵׁם יי כִּי
אֶמְלִים. סְבֻנִי כַּדְּבָרִים, דַּעְכוּ כְּאֵשׁ קוֹצִים, בְּשֵׁם יי כִּי אֶמְלִים. דַּחַה דְּחִיתַנִּי
לְנֶפֶל, וַיִּי עֲזָרְנִי. עֲזֵי וְזַמְרַת יְהוָה וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה. קוֹל רִנָּה וִישׁוּעָה בְּאֵהָלִי
צַדִּיקִים: יְמִין יי עֲשֶׂה חַיִל, יְמִין יי רוּמְמָה, יְמִין יי עֲשֶׂה חַיִל. לֹא אָמוֹת כִּי
אֲחִיָּה, וְאַסְפֵּר מַעֲשֵׂי יְהוָה. יִסֹּר יִסְרֵנִי יְהוָה, וְלִמּוֹת לֹא נִתְּנִי. פִּתְחוּ לִי שַׁעְרֵי צַדִּיק,
אֲבֹא בָם, אוֹדֶה יְהוָה. זֶה הַשַּׁעַר לִי, צַדִּיקִים יָבֹאוּ בּוֹ. אוֹדֶךָ כִּי עֲנִיתָנִי וַתְּהִי לִי
לִישׁוּעָה. אוֹדֶךָ כִּי עֲנִיתָנִי וַתְּהִי לִי לִישׁוּעָה. אָבֹן מֵאֲסוֹ הַבּוֹנִים הִיְתָה לְרֹאשׁ פְּנֵה.
אָבֹן מֵאֲסוֹ הַבּוֹנִים הִיְתָה לְרֹאשׁ פְּנֵה. מֵאֵת יְהוָה הִיְתָה זֹאת הַנִּפְלְאוֹת
בְּעֵינֵינוּ. מֵאֵת יְהוָה הִיְתָה זֹאת הַנִּפְלְאוֹת בְּעֵינֵינוּ.

אָנא יי, הושיעה נא.

אָנא יי, הושיעה נא.

אָנא יי, הצליחה נא.

אָנא יי, הצליחה נא.



בְּרוּךְ הָבָא בְּשֵׁם יי, בְּרַכְנוּכֶם מִבֵּית יי. בְּרוּךְ הָבָא בְּשֵׁם יי, בְּרַכְנוּכֶם מִבֵּית יי.
אֵל יי וְנֶאֱרָר לָנוּ. אֶסְרוּ חַג בְּעֵבְתֵיכֶם עַד קִרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ. אֵל יי וְנֶאֱרָר לָנוּ. אֶסְרוּ חַג
בְּעֵבְתֵיכֶם עַד קִרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ. אֵלֵי אַתָּה וְאוֹדֶדְךָ, אֱלֹהֵי - אֲרוֹמְמֶךָ. אֵלֵי אַתָּה
וְאוֹדֶדְךָ, אֱלֹהֵי - אֲרוֹמְמֶךָ. הוֹדוּ לַיי כִּי טוֹב, כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ. הוֹדוּ לַיי כִּי טוֹב, כִּי
לְעוֹלָם חֲסִדוֹ.

הַלְלוּךָ יי אֱלֹהֵינוּ כָּל מַעֲשֵׂיךָ, וְחֲסִידֶיךָ צְדִיקִים עוֹשֵׂי רְצוֹנְךָ, וְכָל עַמֶּךָ בֵּית
יִשְׂרָאֵל בְּרַנָּה יוֹדוּ וְיִבְרְכוּ, וְיִשְׁבְּחוּ וְיִפְאֲרוּ, וְיִרְוֹמְמוּ וְיַעֲרִיצוּ, וְיִקְדִישׁוּ וְיִמְלִיכוּ

אֶת שְׁמֶךָ, מְלַכְנוּ. כִּי לָךְ טוֹב לְהוֹדוֹת וּלְשַׁמֵּךְ נַאֲחָה לְזִמְרָה, כִּי מֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם
אֶתְּהָ אֵל.

- הוֹדוּ לַיְי כִּי טוֹב - כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ.
- הוֹדוּ לְאֱלֹהֵי הַאֲלֹהִים - כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ.
- הוֹדוּ לְאֲדֹנֵי הָאֲדֹנִים - כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ.
- לַעֲשֵׂה נִפְלְאוֹת גְּדוֹלוֹת לְבָדוֹ - כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ.
- לַעֲשֵׂה הַשְּׁמַיִם בְּתַבּוּנָה - כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ.
- לְרוֹקַע הָאָרֶץ עַל הַמַּיִם - כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ.
- לַעֲשֵׂה אוֹרִים גְּדֹלִים - כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ.
- אֶת הַשְּׁמֶשׁ לְמַמְשָׁלֶת בַּיּוֹם - כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ.
- אֶת הַיָּרֵחַ וְכּוֹכָבִים לְמַמְשָׁלוֹת בַּלַּיְלָה - כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ.
- לְמַכָּה מִצָּרִים בְּבַכּוֹרֵיהֶם - כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ.
- וַיּוֹצֵא יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם - כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ.
- בְּיַד חֲזָקָה וּבְזִרְעוֹ נְטוּיָה - כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ.
- לְגִזֹר יָם סוּף לְגִזְרִים - כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ.
- וְהַעֲבִיר יִשְׂרָאֵל בְּתוֹכוֹ - כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ.
- וְנִעַר פְּרָעָה וְחִילוּ בָיִם סוּף - כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ.
- לְמוֹלִיד עָמוּ בַמִּדְבָּר - כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ.
- לְמַכָּה מְלָכִים גְּדֹלִים - כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ.

- ויְהַרְג מַלְכִים אֲדִירִים - כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ.
- לְסִיחוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי - כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ.
- וּלְעוֹג מֶלֶךְ הַבְּשָׁן - כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ.
- וְנָתַן אֲרָצָם לְנַחֲלָה - כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ.
- נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עֲבָדוֹ - כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ.
- שֶׁשֶׁפְּלָנוּ זָכַר לָנוּ - כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ.
- וַיִּפְרְקֵנוּ מִצָּרֵינוּ - כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ.
- נָתַן לָחֶם לְכָל בָּשָׂר - כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ.
- הוֹדוּ לְאֵל הַשָּׁמַיִם - כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ.

נְשַׁמַּת כָּל חַי תִּבְרַךְ אֶת שְׁמֶךָ, יי אֱלֹהֵינוּ, וְרוּחַ כָּל בָּשָׂר תִּפְאַר וּתְרוֹמָם זָכְרָךְ, מַלְכֵנוּ, תְּמִיד. מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם אַתָּה אֵל, וּמִבְּלַעֲדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ, פּוֹדֶה וּמַצִּיל וּמִפְרִיָס וּמְרַחֵם בְּכָל יְעַת צָרָה וְצוּקָה. אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֶלָּא אַתָּה. אֱלֹהֵי הָרַאשׁוֹנִים וְהָאַחֲרוֹנִים, אֱלֹהֵי כָּל בְּרִיּוֹת, אֲדוֹן כָּל תּוֹלְדוֹת, הַמְהַלֵּל בְּרַב הַתְּשַׁבְּחוֹת, הַמְנַהֵג עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרִיּוֹתָיו בְּרַחֲמִים. וַיִּי לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן - הַמְעוֹרֵר יְשָׁנִים וְהַמְקִיץ נֹרְדָמִים, וְהַמְשִׁיחַ אֱלֹמִים וְהַמְתִּיר אֲסוּרִים וְהַסּוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְהַזּוֹקֵף כְּפוּפִים. לָךְ לְבַדְךָ אֲנַחְנוּ מוֹדִים.

אֵלוֹ פִּינוּ מְלֵא שִׁירָה בְּיָם, וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה בְּהַמּוֹן גְּלִיו, וְשִׁפְתוֹתֵינוּ שֶׁבַח כְּמֶרְחָבֵי רְקִיעַ, וְעֵינֵינוּ מְאִירוֹת כְּשֶׁמֶשׁ וְכִכְרֵחַ, וְגִידֵנוּ פְּרוּשׁוֹת כְּנִשְׂרֵי שָׁמַיִם, וְרַגְלֵינוּ קָלוֹת כְּאֵילוֹת - אֵין אֲנַחְנוּ מְסַפִּיקִים לְהוֹדוֹת לָךְ, יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, וּלְבַרְךָ, אֶת שְׁמֶךָ עַל אַחַת, מְאֹלָף, אֶלְפֵי אֶלְפִים וְרַבֵּי רַבּוֹת פְּעָמִים, הַטּוֹבוֹת שְׁעִשִׁית עִם אֲבוֹתֵינוּ וְעַמָּנוּ. מִמְצָרִים וְגֹאֲלֵתָנוּ, יי אֱלֹהֵינוּ, וּמִבֵּית עֲבָדִים פְּדִיתָנוּ, בְּרַעַב זִנְתָנוּ וּבְשֹׁבַע כָּלְכַלְתָּנוּ, מִחֶרֶב הִצַּלְתָּנוּ וּמִדְּבַר מַלְטָתָנוּ, וּמִחַלְלִים רָעִים וּנְאֻמָּנִים דְּלִיתָנוּ. עַד הִנֵּה עֲזָרוֹנוּ רַחֲמֶיךָ וְלֹא עֲזָבוֹנוּ חֲסָדֶיךָ, וְאֵל תִּטְשֵׁנוּ, יי אֱלֹהֵינוּ, לְנֶצַח. עַל כֵּן אֲבָרִים שֶׁפְּלִגְתָּ בָנוּ וְרוּחַ וּנְשָׁמָה שֶׁנִּפְחַתָּ בְּאַפֵּינוּ וְלָשׁוֹן אֲשֶׁר שִׁמַּתָּ

בפינו - הן הם יודו ויברכו וישבחו ויפארו וירוממו ויעריצו ויקדישו וימליכו את שמך מלכנו. כי כל פה לך יודה, וכל לשון לך תשבע, וכל ברך לך תכרע, וכל קומה לפניך תשתחוה, וכל לבבות יראוך, וכל קרב וכליות יזמרו לשמך, כדבר שכתוב, כל עצמתי תאמרנה: יי, מי כמוך מציל עני מחזק ממנו ועני ואביון מגזלו. מי ידמה לך ומי ישוה לך ומי יערך לך האל הגדול, הגבור והנורא, אל עליון, קנה שמים וארץ. נהלךך ונשבחך ונפארך ונברךך את שם קדשך, כאמור: לדוד, ברכי נפשי את יי וכל קרבי את שם קדשך.



האל בתעצמות עזך, הגדול בכבוד שמך, הגבור לנצח והנורא בנוראותיך, המלך היושב על כסא רם ונשא. שוכן עד מרום וקדוש שמו. וכתוב: רננו צדיקים ביהוה, לישרים נאווה תהלה.

בפי ישרים תתהלל, ובדברי צדיקים תתברך, ובלשון חסידים תתרום, ובקרב קדושים תתקדש.

ובמקהלות רבבות עמך בית ישראל ברנה יתפאר שמך, מלכנו, בכל דור ודור, שכן חובת כל היצורים לפניך, יי אלהינו ואלהי אבותינו, להודות להלל לשבח, לפאר לרומם להדר לברך, לעלה ולקלס על כל דברי שירות ותשבחות דוד בן ישי עבדך, משיחך.

ישתבח שמך לעד מלכנו, האל המלך הגדול והקדוש בשמים ובארץ, כי לך נאה, יי אלהינו ואלהי אבותינו, שיר ושבחה, הלל וזמרה, עז וממשלה, נצח, גדלה וגבורה, תהלה ותפארת, קדשה ומלכות, ברכות והודאות מעתה ועד עולם. ברוך אתה יי, אל מלך גדול בתשבחות, אל ההודאות, אדון הנפלאות, הבורח בשירי זמרה, מלך אל חי העולמים.

הנני מוכן ומזמן לקיים מצוות כוס רביעי שהוא כנגד בשורת הישועה, שאמר הקדוש ברוך הוא לישראל ולקחתי אתכם לי לעם והייתי לכם לאלהים.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם בורא פרי הגפן.

ישותה בהסיבת שמאל

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם, על הגפן ועל פרי הגפן, על תנובת השדה ועל ארץ חמדה טובה ורחבה שרצית והנחלת לאבותינו לאכל מפריה ולשבע מטובה רחם נא ד' אלקינו על ישראל עמך ועל ירושלים עירך ועל ציון משכן כבודך ועל מזבחך ועל היכלך ובנה ירושלים עיר הקדש במהרה בימינו והעלנו לתוכה ושמחנו בבנינה ונאכל מפריה ונשבע מטובה ונברך עליה בקדשה ובטהרה (בשבת: ורצה והחליצנו ביום השבת הזה) ושמחנו ביום חג המצות הזה, כי אתה ד' טוב ומטיב לכל ונודה לך על הארץ ועל פרי הגפן. ברוך אתה ד' על הארץ ועל פרי הגפן. (על יין ומיץ ענבים מתוצרת הארץ מסיים: כי אתה ד' טוב ומטיב לכל ונודה לך על הארץ ועל פרי גפנה. ברוך אתה ד' על הארץ ועל פרי גפנה).

נרצה

חסל סדור פסח כהלכתו, ככל משפטו וחקתו. כאשר זכינו לסדר אותו כן נזכה לעשותו. זך שוכן מעונה, קומם קהל צדת מי מנה. בקרוב נהל נטעי כנה פדויים לציון ברנה.

לשנה הבאה בירושלים.

בארץ ישראל אומרים:

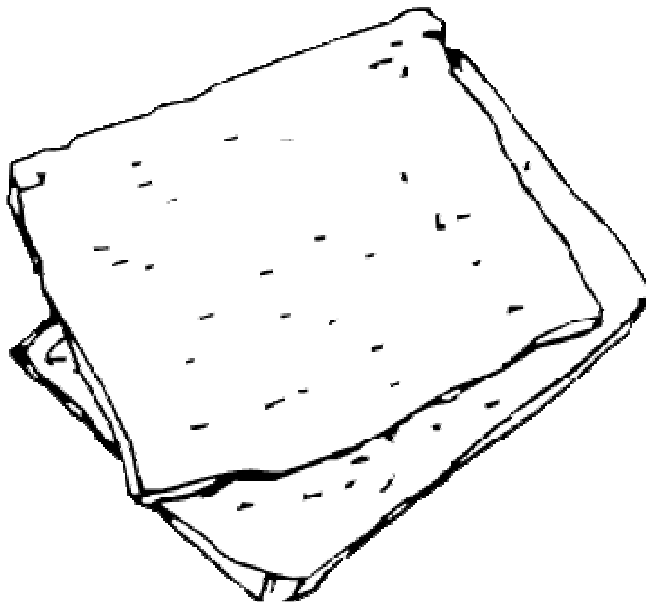
לשנה הבאה בירושלים הבנויה.

יש נוהגין בחוץ לארץ בליל שני של פסח לספור כאן ספירת העמר:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם, אשר קדשנו במצוותיו וצונו על ספירת העמר.

היום יום אחד בעמר.

בליל ראשון אומרים:



ובכן ויהי בחצי הלילה אז רוב נסים הפלאת בלילה, בראש אשמורת זה הלילה, גר צדק נצחתו כנחלק לו לילה, ויהי בחצי הלילה. דנת מלך גרר בחלום הלילה, הפחדת ארמי באמש לילה, וישר ישראל למלאך ויוכל לו לילה, ויהי בחצי הלילה. זרע בכורי פתרוס מחצת בחצי הלילה,

חילם לא מצאו בקומם בלילה, טיסת נגיד חרשת סלית בכוכבי לילה, ויהי בחצי הלילה. יעץ מחרף לנופף אווי, הובשת פגריו בלילה, כרע בל ומצבו באישון לילה, לאיש חמודות נגלה רז חזות לילה, ויהי בחצי הלילה. משתכר

בְּכָלִי קִדְשׁ נִהְרַג בּוֹ בְּלִילָהּ, נוֹשָׁע מִבּוֹר אַרְיוֹת פּוֹתֵר בְּעֵתוֹתַי לִילָהּ, שְׁנֵאָה נָטַר
אֲגַגִּי וְכֹתֵב סִפְרִים בְּלִילָהּ, וַיְהִי בַחֲצֵי הַלַּיְלָה. עוֹרֵרְתָּ נֶצְחָד עָלָיו בְּנִדְד שְׁנַת לִילָהּ,
פּוֹרָה תִּדְרוֹד לְשׁוֹמֵר מֵה מְלִילָהּ, צָרַח כְּשׁוֹמֵר וְשָׁח אֶתְּא בְּקֹר וְגַם לִילָהּ, וַיְהִי
בַחֲצֵי הַלַּיְלָה. קָרַב יוֹם אֲשֶׁר הוּא לֹא יוֹם וְלֹא לִילָהּ, רָם הוֹדַע כִּי לָךְ הַיּוֹם אִף לָךְ
הַלַּיְלָה, שׁוֹמְרִים הַפְּקֹד לְעִירְךָ כָּל הַיּוֹם וְכָל הַלַּיְלָה, תִּאִיר כְּאוֹר יוֹם חֲשֻׁכַת
לִילָהּ, וַיְהִי בַחֲצֵי הַלַּיְלָה.

בְּלִיל שְׁנֵי אוֹמְרִים :

וּבְכֹן וְאִמְרַתֶּם זְבַח פֶּסַח

אִמְץ גְּבוּרוֹתֶיךָ הַפְּלֹאֶת בַּפֶּסַח, בְּרֹאשׁ כָּל מוֹעֲדוֹת נְשֵׂאתָ פֶּסַח, גְּלִיתָ לְאֲזַרְחֵי
חֲצוֹת לֵיל פֶּסַח, וְאִמְרַתֶּם זְבַח פֶּסַח.

דִּלְתִּיו דְּפַקְתָּ כַּחַם הַיּוֹם בַּפֶּסַח, הִסְעִיד נוֹצְצִים עֲגוֹת מִצּוֹת בַּפֶּסַח, וְאֵל הַבְּקֹר רַץ
זָכַר לְשׁוֹר עֶרְךָ פֶּסַח, וְאִמְרַתֶּם זְבַח פֶּסַח.

זוֹעְמוֹ סְדוּמִים וְלוֹהֵטוֹ בְּאֵשׁ בַּפֶּסַח, חֲלַץ לוֹט מֵהֶם וּמִצּוֹת אָפָה בְּקֹץ פֶּסַח,
טֹאטֹאת אֲדַמַּת מִן וְנֹף בְּעִבְרְךָ בַּפֶּסַח, וְאִמְרַתֶּם זְבַח פֶּסַח.

יְהִי רֹאשׁ כָּל אוֹן מְחַצֶּת בְּלִיל שְׁמוֹר פֶּסַח, כְּבִיר, עַל בֶּן בְּכוֹר פְּסַחְתָּ בְּדַם פֶּסַח,
לְבַלְתֵּי תַת מְשַׁחִית לְבֹא בַפְּתַחִי בַּפֶּסַח, וְאִמְרַתֶּם זְבַח פֶּסַח.

מְסַגֶּרֶת סִגְרָה בְּעֵתוֹתַי פֶּסַח, נִשְׁמְדָה מִדְּגוֹן בְּצִלִּיל שְׁעוֹרֵי עֹמֵר פֶּסַח, שׁוֹרְפוֹ
מְשַׁמְנֵי פוֹל וְלוֹד בִּיקֹד יְקוֹד פֶּסַח, וְאִמְרַתֶּם זְבַח פֶּסַח.

עוֹד הַיּוֹם בְּנֵב לְעַמּוֹד עַד גְּעָה עוֹנֵת פֶּסַח, פֶּס יֵד כְּתִבָּה לְקַעֲקַע צוֹל בַּפֶּסַח, צָפָה
הַצְּפִית עֶרוֹךְ הַשְּׁלַחֵן בַּפֶּסַח, וְאִמְרַתֶּם זְבַח פֶּסַח.

קֹהֵל כְּנִסֵּה הַדְּסָה לְשִׁלֵּשׁ צוּם בַּפֶּסַח, רֹאשׁ מִבֵּית רִשְׁעֵי מְחַצֶּת בְּעֵץ חֲמֻשִּׁים
בַּפֶּסַח, שְׁתֵּי אֵלֶּה רָגַע תִּבְיֵא לְעוֹצִיֹת בַּפֶּסַח, תִּעֲזוּ יְדֵיךָ וְתִרְוִים יְמִינְךָ כְּלִיל הַתְּקִדְשׁ
חַג פֶּסַח, וְאִמְרַתֶּם זְבַח פֶּסַח.